

vinden, klinisch kunnen worden voorgesteld; het beste middel om de inrichting op een zeker peil te houden.

En nu het verband tusschen het stuk van den gewezen 2den geneesheer van het Rijksgesticht dr. KAT en dit m. i. bevredigend resultaat. Mijn bedoeling, die, ik erken het gaarne, door de gewenschte bondigheid niet voor ieder duidelijk kon zijn, was in de eerste plaats een erkentelijke verwijzing naar diens artikel, hetwelk in regeeringskringen grooten indruk heeft gemaakt en stellig tot bespoediging van de hervormingen op dit gebied heeft medegewerkt. En dan, KAT heeft zich niet bepaald tot het constateeren van verkeerde toestanden door overvulling maar ook op gewenschte hervorming aandrongen.

Deze verkeerde toestanden zijn bovendien niet alleen het gevolg van overvulling, want na de verdeeling der patiënten over andere gestichten, dit weet de heer REITSEMA even goed als ik, hebben zij zich elders geducht doen gevoelen. Neen, de aard dezer patiënten, wier psychotische stoornissen, in engeren zin, meestal van korten duur zijn, maakt hen niet geschikt voor een langdurig verblijf in een krankzinnigengesticht. Zond men hen spoedig terug, dan volgde recidief, zond men hen niet terug, dan kreeg men treurige toestanden in het gesticht. Hierop hebben de gestichtsgeneesheeren bij herhaling gewezen en zij zullen zich, naar ik hoop, verheugen, dat de resultaten in de Bijzondere Strafgevangenis aanvankelijk bevredigend zijn, welke resultaten volstrekt niets afdoen aan hetgeen in het Rijkskrankzinnigengesticht werd of wordt gepresteerd. Hoe de heer REITSEMA mij, die zooveel aan de voorlichting nu en de samenwerking met zijn chefs heb te danken, verdenken kon een minder gunstig licht te willen laten vallen op het Rijksgesticht, is mij een raadsel. Voor een taak gesteld, die slechts gedeeltelijk tot het gebied der krankzinnigenverpleging behoort, zou het eer tegen, dan vóór een krankzinnigengesticht pleiten, als het de resultaten had bereikt, die de Bijzondere Strafgevangenis verplicht is na te streven.

Met beleefden dank voor de mij toegestane plaatsruimte,

Uw Dw.
J. W. DEKNATEL.

WAAR GAAN WIJ TOCH HEEN?

In het ochtendnummer van „de Telegraaf” van 2 Augustus lezen wij de volgende advertentie van een collega:

WRATTEN

en sommige huidziekten genezen door „haute fréquence” (bijzondere elektrische bestraling). Spreekuren enz. enz.

Nu zou ik willen vragen, afgezien nog van alle medische ethiek, wat zou men wel zeggen, wanneer een *ander arts* als smaakvol corrigens van dit recept, hieronder ging adverteeren:

WRATTEN

verdwijnen in $\frac{1}{3}$ à $\frac{1}{2}$ der gevallen binnen korten tijd spoorloos na het gebruik van een eenvoudig drankje¹⁾. Spreekuren enz.

Misschien zou men het nog eerlijk noemen.

Haarlem, 4 Aug. 1913.

Dr. N. J. M. FAÇEE SCHAEFFER

¹⁾ Zooals den lezers bekend zal zijn, 200 gram Aq. calcis na den hoofdmaaltijd gedurende enkele weken.